



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Р1 304/2024
28.08.2024.године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Милош Радојевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Крагујевцу, ради утврђења и накнаде штете, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Вишег суда у Крагујевцу и Апелационог суда у Крагујевцу, у седници одржаној 28.08.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За одлучивање о жалбама тужиоца и тужене изјављеним против пресуде Основног суда у Крагујевцу П 2812/23 од 11.09.2023. године **СТВАРНО ЈЕ НАДЛЕЖАН** Апелациони суд у Крагујевцу.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П 5403/17 од 15.09.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди према туженима Републици Србији и ЈВП „Србијаводе“ Београд да је неодржавање и коришћење водног земљишта за експлоатацију речних наноса – шљунка од стране тужених утицало на промену тока реке Велике Мораве због чега су заузеле целе катастарске парцеле број ... и .../... уписане у лист непокретности број ... КО ..., што су тужени дужни да признају. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена Република Србија да му на име заузећа наведених катастарских парцела надокнади њихову вредност исплатом износа од 297.545,56 динара са законском затезном каматом од 15.09.2022. године до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужени ЈВП „Србијаводе“ Београд да му солидарно са туженом Републиком Србијом надокнади вредност заузетих катастарских парцела исплатом износа од 297.545,56 динара са законском затезном каматом од 09.10.2017. године до исплате, као и део тужбеног захтева којим је тражено да се обавезе тужена Република Србија да на износ накнаде вредности заузетог тужиоцевог земљишта као главног потраживања исплати законску затезну камату од дана подношења тужбе 09.10.2017. године до дана пресуђења 15.09.2022. године. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се обавезу тужени да му на име накнаде штете због изгубљене добити услед немогућности коришћења наведених катастарских парцела солидарно исплате износ од 2.527.721,56 динара за период од 09.10.2007. године до

09.10.2017. године, са законском затезном каматом на овај износ почев од 09.10.2017. године до исплате. Ставовима петим и шестим изреке одлучено је о трошковима парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 530/23 од 03.04.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Крагујевцу П 5403/17 од 15.09.2022. године у ставовима првом, трећем, четвртном и шестом изреке, док је ставом другим изреке укинута наведена првостепена пресуда у ставовима другом и петом изреке и предмет у том делу враћен првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку, пресудом Основног суда у Крагујевцу П 2812/23 од 11.09.2023. године усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена Република Србија да му на име заузећа наведених катастарских парцела исплати износ од 297.545,56 динара са законском затезном каматом од 11.09.2023. године до исплате, као и да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 73.039,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Против ове пресуде парничне странке су изјавиле жалбе и списи предмета су ради одлучивања о жалбама достављени Апелационом суду у Крагујевцу, који се решењем Гж 747/24 од 21.03.2024. године огласио ненадлежним и списе предмета Основног суда у Крагујевцу П 2812/23 доставио Вишем суду у Крагујевцу са образложењем да се ради о жалбама изјављеним против пресуде донете у спору мале вредности чији је предмет накнада штете.

Виши суд у Крагујевцу није прихватио стварну надлежност и изазвао је сукоб надлежности, сматрајући да је Апелациони суд у Крагујевцу у овом спору већ одлучивао о жалбама парничних странака изјављеним против раније донете првостепене пресуде, коју је својим решењем Гж 530/23 од 03.04.2023. године укинуо у ставовима другом и петом изреке и предмет у том делу вратио првостепеном суду на поновно суђење. Из наведеног разлога, Виши суд у Крагујевцу је спис Гж 747/24 уз пропратни акт од 19.07.2024. године доставио Врховном суду ради решавања насталог сукоба стварне надлежности.

Решавајући настали сукоб стварне надлежности на основу члана 22. став 1. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23) и члана 32. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ број 10/23), Врховни суд је нашао да је за одлучивање о жалбама стварно надлежан Апелациони суд у Крагујевцу.

Одредбом члана 25. став 2. тачка 3. Закона о уређењу судова прописано је да виши суд у другом степену одлучује о жалбама на одлуке основних судова и то: на решење у грађанскоправним споровима, на пресуду у споровима мале вредности и на одлуке у ванпарничним поступцима, у извршним поступцима и поступцима обезбеђења, док је одредбом члана 26. став 1. тачка 3. истог закона предвиђено да апелациони судови одлучују о жалбама на пресуде основних судова у грађанским споровима ако за одлучивање о жалби није надлежан виши суд.

Одредбом члана 15. став 2. ЗПП прописао је да ако се у току поступка промене околности на којима је заснована надлежност суда или ако тужилац смањи тужбени

захтев, суд који је био надлежан у време подношења тужбе остаје и даље надлежан и ако би услед ових промена био надлежан други суд исте врсте.

У конкретној правној ствари ради се о имовинско-правном спору у коме се преостали део тужбеног захтева (након укидања првостепене пресуде) односи на накнаду штете у износу од 297.545,56 динара. Из садржине списка произилази да се побија првостепена пресуда која је донета у поновном поступку коме је претходило жалбено одлучивање од стране Апелационог суда у Крагујевцу који је делимично укинуо ранију првостепену пресуду и у том делу предмет вратио првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање. Имајући у виду да тужилац у поновном поступку није мењао садржину непресуђеног дела тужбеног захтева о којем је одлучивао првостепени суд, то је по оцени Врховног суда за одлучивање о изјављеној жалби поново надлежан Апелациони суд у Крагујевцу који је претходним жалбеним одлучивањем засновао своју надлежност.

На основу наведеног, применом члана 22. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић